

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2015/225241

Bijlage(n)
1

Datum 15 januari 2016
Betreft Uitvoering Motie Bisschop en Dik Faber over
professionaliseren van de TacRav

Geachte voorzitter,

Tijdens de begrotingsbehandeling Infrastructuur en Milieu is gesproken over de Technische adviescommissie Regeling ammoniak en veehouderij (TacRav). Uw Kamer heeft de Motie Bisschop (SGP) en Dik-Faber (CU) aangenomen (Kamerstuk 34300 XII nr 52), die mij oproept om tot een spoedige professionalisering van de TacRav te komen. Met deze brief bericht ik u over het professionaliseringstraject dat sinds het najaar 2014 is ingezet. Tevens bied ik u het adviesrapport van Berenschot aan over dit onderwerp. In het professionaliseringstraject biedt dit rapport de basis van de genomen en nog te nemen stappen. De meeste stappen betreffende professionalisering zijn al in 2015 gezet en worden in 2016 afgerond, met uitzondering van de stappen waarvoor wijziging van regelgeving is vereist. Die kunnen pas op zijn vroegst met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gerealiseerd. Hieronder licht ik een en ander toe.

Werking TacRav

De TacRav adviseert de minister van IenM over het wel of niet toekennen van een proefstalstatus aan ondernemingen die een innovatieve stal willen bouwen en over de bijbehorende emissiefactor voor ammoniak. Met de proefstalstatus kan deze stal vergund en gebouwd worden. RVO.nl voert in mijn opdracht het secretariaat van de TacRav.

Berenschot onderzoek

In 2014 heeft het ministerie van IenM het bureau Berenschot een onderzoek laten uitvoeren naar het stelsel voor (proef)stalbeoordeling. Het rapport van dit onderzoek is als bijlage bij deze brief gevoegd. De aanleiding van het onderzoek was de onduidelijkheid bij betrokkenen over de werking van het stelsel en de wens van IenM om inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor verdere optimalisatie. Het rapport biedt een stappenplan aan met suggesties en verbeterpunten. Mijn ambtsvoorganger is hiermee dit jaar aan de slag gegaan.

Voltooide acties in 2015

Berenschot adviseert de administratieve organisatie gedetailleerd uit te werken. Het secretariaat van de TacRav heeft dit in 2015 gerealiseerd en diverse documenten over het proces van de proefstalbeoordeling gepubliceerd op de website van RVO.nl. Dit biedt voor zowel overheden als aanvragers meer duidelijkheid en zekerheid in het proces. Het rapport van Berenschot adviseert om de proefstalregeling te beperken tot meer innovatieve systemen. Hiertoe heeft mijn ambtsvoorganger in 2015 de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangepast (Stcrt. 2015, 16866). Daarnaast adviseert Berenschot de beleidsregels die verplichten dat emissies van stallen in de praktijk ook worden gemeten, goed toe te passen. Het meten van de daadwerkelijke emissies van proefstallen in de praktijk werd namelijk niet systematisch uitgevoerd, met als consequentie dat innovatieve stalsystemen hun vermelding op de Rav dreigden kwijt te raken. Mijn ambtsvoorganger heeft hierover met alle betrokken fabrikanten afspraken gemaakt, zodat de emissies van de proefstallen in de praktijk worden gemeten. Stalsystemen waarvan de emissies in de praktijk niet kunnen worden gemeten, worden niet meer verkocht.

Nog te nemen acties in 2016

Naar aanleiding van de ervaringen met de aanvraagprocedure en formats zal RVO.nl in 2016 de website van RVO.nl verder aanpassen en verbeteren. Ook zal RVO.nl een nieuwsbrief ontwikkelen waarin aanpassingen van documenten, maar ook wet- en regelgeving van belang voor de proefstalregeling worden gedeeld.

Naast het professionaliseren van de organisatie rond de TacRav geeft Berenschot ook aanbevelingen om de proefstalregeling inhoudelijk aan te passen. In 2015 heeft mijn ambtsvoorganger een start gemaakt om te komen tot een andere systematiek in de Rav. Deze indeling zal meer recht moeten doen aan de meetonzekerheden die er zijn bij het meten van stallen. Vanzelfsprekend treed ik hierover in overleg met de fabrikanten van stalsystemen en andere belanghebbenden, zoals veehouders en omgevingsdiensten. In deze overleggen wil ik onder andere een nieuw systeem van emissieklassen in de Rav in plaats van exacte emissiefactoren, het aanpassen van de voorlopige emissiefactor in de Rav en het toestaan van certificaten uit omliggende landen bespreken. Ik ben van plan om de systematiek in de Rav in 2016 verder uit te werken.

Aanpassing regelgeving met de Omgevingswet

Een andere aanpassing van de proefstalregeling die Berenschot adviseert, is het verbreden naar andere emissies dan ammoniak, namelijk geur en fijn stof. Ik betrek deze aanbeveling bij het overleg met fabrikanten van stalsystemen en andere belanghebbenden. Indien uit het overleg blijkt dat er voor deze verbreding voldoende draagvlak is en tot meer innovatie vanuit de sector zal leiden, neem ik die mee bij het onderbrengen van de Rav onder de Omgevingswet. Een eerdere wijziging is procesmatig niet meer mogelijk.

Privatisering van het systeem

Berenschot geeft in het advies een stappenplan om in de toekomst te komen tot privatisering van het stalbeoordelingssysteem. Certificering kan hierbij een belangrijke rol spelen. Uit een inventarisatie door IenM van twee jaar geleden is gebleken dat de markt binnen Nederland zeer waarschijnlijk te klein is voor complete privatisering door middel van certificering.

Ter voorbereiding van deze laatste stap zoek ik daarom nu verbreding en samenwerking met Europese landen met een soortgelijke problematiek, zoals Denemarken, Duitsland en België. Een internationale certificeringssystematiek voor luchtwassers zou daarin een eerste stap kunnen zijn. Hiervoor is aanpassing van de regelgeving nodig.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2015/225241

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma